

UNIVERZITET CRNE GORE
UNIVERSITY OF MONTENEGRO

ARHITEKTONSKI FAKULTET U PODGORICI
FACULTY OF ARCHITECTURE IN PODGORICA

broj/ref: 01-229
Podgorica, 26.03.2025.g.

POŠTOVANI ČLANOVI VIJEĆA

Na osnovu člana 5 Poslovnika o radu Vijeća Arhitektonskog fakulteta u Podgorici, zakazujem 343. sjednicu Vijeća i dostavljam za odlučivanje

- Zapisnik sa 342. sjednice Vijeća Arhitektonskog fakulteta održane 14. marta 2025. godine
- 1. Usvajanje Izvještaja komisije, broj 01-224 od 25.03.2025. godine i donošenje odluke o prihvatanju master rada kandidatkinje Amele Kraja, pod nazivom: *INTERAKCIJA DOMINANTNE URBANE CJELINE STAROG GRADA ULCINJA I NOVOG GRADSKOG TKIVA*.

O b r a z l o ž e n j e

Za predloženu tačku dostavljamo Izvještaj Komisije o ocjeni master rada, gornji broj i prijedlog odluke.

Ukoliko ste saglasni sa Zapisnikom sa prethodne sjednice Vijeća, kao i sa prijedlogom odluke, molimo da to potvrdite putem mejla arhitektura@ucg.ac.me, najkasnije do sutra (četvrtak) 27. marta 2025. godine do 12:00 sati.

DEKANKA

Prof. dr Svetlana Perović

broj/ref:.....
Podgorica,.....20.... g.

Z A P I S N I K
sa 342. sjednice Vijeća Arhitektonskog fakulteta u Podgorici,
održane dana 14.03.2025. godine

Sjednica je počela u 10:00 časova.

Sjednicom je rukovođila i predsjedavala dekanica prof. dr Svetlana Perović.

Sjednici su prisustvovali: prof. dr Ilija Lalošević, prof. dr Veljko Radulović, prof. dr Slavica Stamatović Vučković, doc. dr Vladimir Bojković, doc. dr Gordana Rovčanin Premović, doc. dr Marija Bojović, doc. dr Irena Rajković, doc. dr Sanja Savić, doc. dr Nevena Mašanović, dr Jelena Bajić Šestović i Ognjen Mandić

Sjednici nijesu prisustvovali: prof. dr Dragan Komatina, doc. dr Ema Alihodžić Jašarović, doc. dr Sanja Paunović Žarić, studenti Tripko Janjić, Maša Raković i Aleksa Obradović.

Na početku sjednice, predsjedavajuća je predložila da se dnevni red dopuni jednom tačkom: Prijedlog komisije za razmatranje konkursnog materijala i pisanje izvještaja za izbor u akademsko zvanje za oblast Urbanističko planiranje i projektovanje.

Predložena dopuna dnevnog reda je jednoglasno usvojena i Vijeće je radilo po utvrđenom

DNEVNOM REDU

Verifikacija Zapisnika sa 339. sjednice Vijeća Arhitektonskog fakulteta, održane elektronski od 22. do 27. januara 2025. godine

1. Donošenje odluke o pokretanju postupku akreditacije programa akademskih doktorskih studija Arhitektura i urbanizam na Arhitektonskom fakultetu u Podgorici.
2. Razmatranje Izvještaja o prijavljenim kandidatima na konkurs za prijem jednog saradnika u nastavi do povratka zaposlene sa bolovanja, oblast Arhitektonsko projektovanje.
3. Prijedlog komisije za razmatranje konkursnog materijala i pisanje izvještaja za izbor u akademsko zvanje za oblast Urbanističko planiranje i projektovanje.
4. Razno.

- Zapisnik sa 339. sjednice Vijeća, održane održane elektronski od 22. do 27. januara 2025. godine prihvaćen u predloženom tekstu.

Tačka 1: Vijeće je na osnovu člana 64 stav 2 tačka 16 i člana 65 stav 1 Statuta Univerziteta Crne Gore,

ODLUKU

I Usvaja se Elaborat Komisije za pripremu dokumentacije za postupak akreditacije doktorskih studija, studijski program Arhitektura i urbanizam na Arhitektonskom fakultetu u Podgorici.

II Sastavni dio ove Odluke čini citirani Elaborat iz tačke I ove Odluke.

III Odluka se dostavlja Odboru za upravljanje sistemom kvaliteta na dalju nadležnost.

Tačka 2: Vijeće je na osnovu člana 64 Statuta Univerziteta Crne Gore, a u vezi sa Protokolom o master radu studenata petogodišnjih studija /integrisani program 5+0/ Arhitektonskog fakulteta u Podgorici, br. 01-845/22 od 11.07.2022. godine, na sjednici održanoj 14. marta 2025. godine, donijelo

ODLUKU

I Prihvata se tema završnog-master rada/projekta studentkinje Sare Savković, indeks br. 28/18, pod nazivom: *Primjena projektantskih metoda u procesu projektovanja obrazovnih ustanova prilagođenih djeci sa autizmom.*

II Imenuje se komisija za ocjenu završnog rada, u sastavu:

1. Prof. dr Dragan Komatina, mentor
2. Prof. dr Dušan Vuksanović, predsjednik
3. Doc. dr Ema Alihodžić Jašarović, član

Saradnik u nastavi: MSc Nemanja Milićević.

Tačka 3: Pod ovom tačkom nije bilo diskusija.

Vijeće je završilo sa radom u 10:50h.

Zapisnik sačinila

Sonja Popović, sekretar

DEKANKA

prof. dr Svetlana Perović

Univerzitet Crne Gore
Arhitektonski fakultet
Postdiplomske master studije

Crna Gora UNIVERZITET CRNE GORE ARHITEKTONSKI FAKULTET			
Prijemu:	25.03.2025.		
Org. jed.	Broj	Prilog	Vrijednost
01	229		

Vijeću Arhitektonskog fakulteta u Podgorici

Predmet: Izvještaj Komisije o ocjeni master rada

Kandidatkinja: Amela Kraja

Broj indeksa: 03/10

1. Osnovni podaci o kandidatkinji

Studentkinja Postdiplomskih master studija Arhitektonskog fakulteta Univerziteta Crne Gore (u daljem tekstu kandidatkinja) smjera Urbanistička organizacija prostora (UOP) Amela Kraja, spec. sci. arh. rođena je 23.09.1987. u Baru, Crna Gora.

Na poslediplomskim studijama, kandidatkinja je izradila master rad pod nazivom:

INTERAKCIJA DOMINANTNE URBANE CJELINE STAROG GRADA ULCINJA I NOVOG GRADSKOG TKIVA

Kandidatkinja Amela Kraja, spec. sci. arh. je na studijskom programu smjera Urbanistička organizacija prostora na Arhitektonskom fakultetu u Podgorici položila sve planom predviđene ispite i time stekla uslov za prijavu teme master teze. Na osnovu člana 23. Pravila studiranja na postdiplomskim studijama Univerziteta Crne Gore podnijela je prijavu master teze, uključujući uz prijavu i potrebnu dokumentaciju. Na osnovu podnešene prijave, uz saglasnost Komisije za postdiplomske studije i pribavljenog mišljenja Odbora za monitoring master studija, član 64 Statuta Univerziteta Crne Gore, a u vezi sa članom 24. Pravila studiranja na postdiplomskim studijama, na Vijeću Arhitektonskog fakulteta Univerziteta Crne Gore je na sjednici održanoj 10.06.2024. godine, prihvaćena je tema i formirana Komisija za ocjenu master rada kandidatkinje u sastavu: prof. dr Svetlana Perović, predsjednik komisije, Arhitektonski fakultet Univerziteta Crne Gore; doc. dr Sanja Savić, član komisije, Arhitektonski fakultet Univerziteta Crne Gore; prof.dr Svetislav Popović, član i mentor komisije Arhitektonski fakultet Univerziteta Crne Gore.

Master rad je stavljen na uvid javnosti od 7 dana. Pošto na rad nije bilo primjedbi, Komisija je konstatovala da je kandidatkinja Amela Kraja, spec. sci. arh. u skladu sa članom 24 Pravila o studiranju na poslediplomskim studijama Univerziteta Crne Gore, dostavila:

- prijavu;
- četiri primjerka rada (nekorićena) i elektronsku verziju rada;
- izvještaj iz službene evidencije o ispitima i ECTS bodovima kandidata;
- potpisanu izjavu o potvrđivanju originalnosti master rada, u skladu sa članom 22 Zakona o akademskom integritetu

Na osnovu člana 28 Pravila o studiranju na poslediplomskim studijama Univerziteta Crne Gore, te na osnovu nepostojanja primjedbi na master rad u periodu uvida javnosti od 7 dana, Komisija za ocjenu rada Vijeća Arhitektonskog fakulteta Univerziteta Crne Gore podnosi

IZVJEŠTAJ O OCJENI MASTER RADA

1. Kratak prikaz master rada

Kandidatkinja Amela Kraja u master radu polazi od interakcije stare urbane cjeline i novog gradskog jezgra, u kontekstu dominantnosti i dopunjavanja istih.

Istraživanje se bazira na prepoznavanju i analizi slojeva kulturnog obrisa Starog grada Ulcinja, i to grada kao cjeline, da bi se preko proučavanja njegovih specifičnih segmenata došlo do jedne stabilne urbanističko-arhitektonske slike. U radu je kroz vizuelne sekvence istražena analiza sukoba i pomirenja konzervatorskih uslova i urbanističkog razvoja kroz konkretne primjere čime se dolazi do zaključka da dobrim primjerima intervencija istorijsko nasleđe biva još više naglašeno, postaje efektivnije i dominantije.

Kandidatkinja Kraja je uz vrlo zreo, kritički, argumentovan pristup definisala strukturu i sadržaj rada uobličen na ukupno 77 stranica.

Sadržaj rada je definisan kroz sledeća poglavlja:

SADRŽAJ:

I – UVOD

- 1.1. Obrazloženje naziva rada
- 1.2. Predmet istraživanja
- 1.3. Hipoteze sa obrazloženjem
- 1.4. Svrha i cilj istraživanja
- 1.5. Metode istraživanja
- 1.6. Očekivani rezultati istraživanja

II – GENEZA NASTANKA I TRANSFORMACIJE URBANE CJELINE ULCINJA

- 2.1. Istorijski pregled razvoja grada
- 2.2. Urbana cjelina i njeni segmenti kao umjetničko djelo i istorijski dokaz
- 2.3. Urbana struktura
 - 2.3.1. Staro urbano jezgro Ulcinja
 - 2.3.2. Podgrađe
 - 2.3.3. Pristanište
 - 2.3.4. Liman
- 2.4. Odnos prirodne i urbane morfologije Ulcinja
 - 2.4.1. Mreža karakterističnih ulica
 - 2.4.2. Mikro prostori grada: manji trgovi i parkovi
- 2.5. Hronologija prostornog planiranja za teritoriju Opštine Ulcinj
- 2.6. Demografska analiza stanovništva kroz istoriju

III – STARI GRAD I NJEGOVE KRAKTERISTIKE

- 3.1. Analiza urbanog jezgra Starog grada
 - 3.1.1. Gornji grad – Trđava - Citadela
 - 3.1.2. Utvrđenja gradskog naselja
- 3.2. Saobraćajna mreža i gradska infrastruktura Starog grada Ulcinja
- 3.3. Analiza karakterističnih objekata
- 3.4. Vremenski kontinuitet Starog grada - Trajanje
- 3.5. Vizuelne sekvence Starog grada nastale sagledavanjem u seriji
- 3.6. Svjetlost i pokret kao dio gradske scene
- 3.7. Problem zaštite i revitalizacije

IV – IMPLEMENTACIJA NOVIH URBANIH ELEMENATA U STAROM JEZGRU

- 4.1. Sukobi i pomirenje konzervatorskih uslova i urbanističkog razvoja
- 4.2. Hronološki prikaz povelja, deklaracija, preporuka i pravila vizuelne i kompozicione integracije starog jezgra i novog urbanog tkiva
- 4.3. Analiza primjera u svijetu
- 4.4. Analiza primjera u neposrednom okruženju

V – ZAKLJUČAK

VI – LITERATURA I POPIS MATERIJALA

- 6.1. Literatura
- 6.2. Popis planske dokumentacije
- 6.3. Popis ilustracija i fotomaterijala

2. Prikaz rada po poglavljima

Master rad pod nazivom: „Interakcija dominantne urbane cjeline Starog grada Ulcinja i novog gradskog tkiva“ strukturiran je u 6 poglavlja.

U poglavlju **1. Uvod** kandidatkinja jasno definiše motiv, predmet, ciljeve istraživanja, kao i istraživačka pitanja i metode, te očekivane rezultate rada.

Poglavlje **2. Geneza nastanka i transformacije urbane cjeline ulcinja**, izvršen je istorijski pregled razvoja grada, analizirane su urbane cjeline i njeni segmenti (Staro urbano jezgro Ulcinja, Podgrađe, Pristanište i Liman), ispitan je odnos prirodne i urbane morfologije Ulcinja i njegov uticaj na hronologiju prostornog planiranja na teritoriji Opštine Ulcinj. Poseban osvrt dat je na demografskoj analizi stanovništva kroz istoriju te posledice na istraživačku temu.

U poglavlju **3. Stari grad i njegove karakteristike**, kandidatkinja analizira urbano jezgro Starog grada (Gornji grad-Tvrđava-Citadela i utvrđenja gradskog naselja), koncept saobraćajne mreže i gradske infrastrukture kroz planski razvoj grada, kao i povezanost karakterističnih objekata (pogodno analiziranih) sa topografijom Starog grada. U ovom poglavlju su rasvijetljena značajna pitanja kao što su vremenski kontinuitet Starog grada, koje su vizuelne sekvence Starog grada, koji je uticaj svjetlosti i pokreta na gradskoj sceni, a tumačeni su i definisani određeni problem zaštite i revitalizacije.

U poglavlju **4. Implementacija novih urbanih elemenata u Starom jezgru**, kandidatkinja istražuje uticaj sukoba i pomirenja konzervatorskih uslova i urbanističkog razvoja Stari grad, i to kroz hronološki prikaz povelja, deklaracija, preporuka i pravila vizuelne i kompozicione integracije starog jezgra i novog urbanog tkiva. U ovom poglavlju gore navedene tehnike se analiziraju kroz primjere iz svijeta (u negativnom i pozitivnom kontekstu), te kroz analizu primjera iz neposrednog okruženja. Analiza pokriva i određeni broj naučnih, filozofskih i arhitektonskih istraživanja koja se bave utvrđivanjem odnosa starog i novog, tj. starog urbanog jezgra sa novim izgrađenim strukturama. Usporedba elemenata vrši se kroz komparaciju osnovnih kriterijuma projektovanja novih urbanih masa u odnosu na staro urbano jezgro.

Poglavlje **5. Zaključak** odnosi se na glavne rezultate istraživanja u cilju dokazivanja hipoteza, te prepoznavanjem konkretnog urbanističkog fenomena koji može poslužiti kao podloga utemeljenih stavova za dalja istraživanja na temu interakcije starih urbanih cjelina sa novim izgrađenim strukturama. U radu se potencira činjenica da suštinu integracije Starog i novog dijela grada Ulcinja treba tražiti kroz dva glavna aspekta, i to kroz pažljivi i kvalitetan pješački saobraćaj i aktiviranjem urbanog jezgra isključujući opciju oblikovanja Starog grada kao „muzejskog eksponata“.

3. Svrha, cilj rada i istraživačka pitanja

Kandidatkinja svoje istraživanje vezuje za uočavanje specifičnosti prostornih odnosa urbanih struktura kojima se gradi i, može u budućnosti još snažnije graditi, identitet grada Ulcinja kao ukupne urbane aglomeracije. Jedan od motiva istraživanja jeste pažljiva analiza očekivanih problema koji se mogu desiti kroz proces nove gradnje koja, iz ekonomskih razloga, teži megastukturama.

Polazište istraživanja se bazira na više istraživačkih pitanja, koje je kandidatkinja postavila: Da li je moguće ostvariti dijalog između starog jezgra i novog gradskog tkiva? Istorijski grad i savremeni nukleusi grada treba da čine jednu homogenu cjelinu uz priznavanje integriteta svakog pojedinačnog dijela grada. Koji su planerski postupci koji će integrisati Stari grad i novo urbano tkivo? U kojoj mjeri finansijska moć investitora upravlja urbanim razvojem grada?

Dalje, kandidatkinja Kraja kroz istraživanje definiše i sledeće hipoteze: Stari grad Ulcinj je primjer izrazitog karaktera i istorijskih asocijacija. Takvu karakteristiku ima zahvaljujući topografski istaknutom terenu. Svojom pozicijom stvara dominantnu urbanu sliku koja je upečatljiva i vizuelno dominira nad okruženjem; Stvaranjem novih elemenata urbanog tkiva kao što su: pješačke staze, liftovi i tuneli ostvarila bi se neraskidiva veza između urbanih struktura različitih karaktera; Stari grad Ulcinj ne smije biti lišen svakodnevnog života i aktivnog stanovanja te postati „muzejski eksponat“. Turistički sadržaji se mogu implementirati, ali ne postati dominantni jer bi se time izgubila autentičnost njegove viševjekovne funkcije.

Time, jedan od ciljeva ovog naučno-istraživačkog rada jeste analiza i sagledavanje načina transformacije urbane slike grada kroz primjenu različitih modela osvjetljenja kao medijuma koji statičnu sliku grada pretvara u živ dramski događaj.

4. Metode istraživanja

U master radu kandidatkinja Kraja je koristila više metoda istraživanja, a glavne je izložila na sledeći način:

Istraživanje je započeto prikupljanjem, pregledom i analizom dostupnog materijala (i to: primarnih - direktna opažanja i sekundarnih podataka istraživanja - ranije prikupljeni podaci) koji se odnosi na objašnjenje pojmova koji su sadržani u naslovu rada. Istraživanje je zasnovano na istorijskim podacima i činjenicama, te se primjenjuje istorijska metoda istraživanja. Ovom metodom su sagledani uticaji društveno-istorijskih faktora na proces planiranja urbanog razvoja.

Analitičkom metodom je proučavala dostupnu arhivsku građu, kao i analizu urbanističkih projekata, prijedloga i studija lokacije za predmetno područje čime je uočila transformaciju urbane strukture kroz hronološku analizu prostornog planiranja.

Deskriptivnom metodom kandidatkinja je izvršila analizu urbane strukture Starog grada (funkcionalna, fizičko-morfološka i saobraćajno-infrastrukturna), kao i analizu osnovnih elemenata urbanih sklopova (urbana šema grada, ograđen prostor, bedemi, ulazne kapije, stepeništa, rampe, glavne arterije kretanja- ulice, trгови, objekti, i dr). Ovom metodom je izložila činjenice koje potvrđuju postavljenu hipotezu rada, tj. potvrđuju dominaciju Starog grada nad okruženjem. Takođe, kroz analizu vizuelnih sekvenci prepoznate su vrijednosti i potencijali u prostoru.

Kao osnovni analitički metod kandidatkinja je primijenila metod komparativnih istraživanja. Sprovedena je analiza i poređenje starog gradskog jezgra Ulcinja i drugih primorskih utvrđenja (primjer Bara, Budve i dr.) kojima je prikazala sličnosti, razlike ili identičnosti. Primjenom ove metode jasno se potvrđuje silina Starog grada Ulcinja koji svojom vertikalnošću vizuelno vlada prostorom, dok se drugi navedeni primjeri stapaju sa okruženjem, međusobno se preklapaju i prožimaju, gubeći tako vizuelnu dominaciju. Na kraju, cjelokupno istraživanje provedeno je kroz sintezu i interpretaciju prethodnih analiza i rezultata istraživanja i njihovo poređenje sa osnovnim teoretskim postavkama, na osnovu kojih su izvedeni zaključci.

5. Rezultati istraživanja

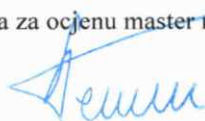
Kandidatkinja Amela Kraja u svom master radu pod naslovom „INTERAKCIJA DOMINANTNE URBANE CJELINE STAROG GRADA ULCINJA I NOVOG GRADSKOG TKIVA“ kroz vrlo kompleksno istraživanje relacija između starog jezgra i novih urbanih struktura koje su se oko njega formirale kroz protok vremena. Proučavanje predmetne teme kandidatkinja Kraja pokreće od opšteg: grada kao cjeline, da bi se preko proučavanja njegovih specifičnih segmenata došlo do jedne stabilne urbanističko- arhitektonske slike. U radu je ukazano na smjernice implementacije novih urbanih elemenata u staro tkivo koji će još više unaprijediti potencijal koji on posjeduje. Istraživanje rezultira prepoznavanju i vrednovanju elemenata koji definišu staro jezgro kao takvo. Radom je izvršeno mapiranje tih elemenata, iz različitih perspektiva, kao i kvantitativno i kvalitativno istraženi predmetni nukleusi, stvorivši jednu kompleksnu urbanu konstelaciju koja bi trebala stajati u dinamičnom i u uravnoteženom međusobnom odnosu sa prostorom koji ga okružuje. Rad kandidatkinje Kraje predstavlja vrijedan doprinos u rasvjetljavanju pojmova starog urbanog jezgra, elemenata koji čine vrijednost istorijskih cjelina, te prepoznavanje smjernica vrjednovanja i unprjeđenja istih u savremenim tokovima urbanog života. Rad je značajan kao podloga za dalja istraživanja, definisanje smjernica u razvoju novih sistema integracije starog urbanog jezgra i ostatka urbanog naselja.

PREDLOG KOMISIJE ZA OCJENU MASTER RADA

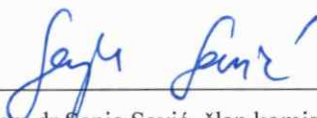
Na osnovu analize svih elemenata master rada pod nazivom „INTERAKCIJA DOMINANTNE URBANE CJELINE STAROG GRADA ULCINJA I NOVOG GRADSKOG TKIVA“, kandidatkinje Amele Kraja spec. sci. arh. Komisija za ocjenu master rada predlaže Vijeću Arhitektonskog fakulteta u Podgorici da donese odluku o prihvatanju rada i pokrene potupak odbrane istog.

U Podgorici, 25.03.2025.

Komisija za ocjenu master rada:

prof. dr Svetlana Perović, predsjednik komisije
Arhitektonski fakultet Univerziteta Crne Gore

doc. dr Sanja Savić, član komisije
Arhitektonski fakultet Univerziteta Crne Gore

Prof. dr Svetislav Popović, mentor i član komisije
Arhitektonski fakultet Univerziteta Crne Gore

broj/ref:.....
Podgorica,.....20.... g.

Na osnovu čl. 64 i 65 Statuta Univerziteta Crne Gore, a u vezi sa čl. 28 stav 2 i 3 Pravila studiranja na postdiplomskim studijama i Izvještaja komisije o ocjeni master rada, Vijeće Arhitektonskog fakulteta u Podgorici, na elektronskoj sjednici održanoj od 26. do 27. marta 2025. godine, donijelo je

ODLUKU

I Usvaja se Izvještaj Komisije i prihvata master rad pod nazivom: *INTERAKCIJA DOMINANTNE URBANE CJELINE STAROG GRADA ULCINJA I NOVOG GRADSKOG TKIVA*, kandidatkinje Amele Kraja,

II Komisija za odbranu master rada ostaje u sastavu:

1. Prof. dr Svetlana Perović, predsjednica
2. Doc. dr Sanja Savić, član
3. Prof. dr Svetislav G. Popović, član i mentor

III Zadatak komisije je da u skladu sa Pravilima studiranja na postdiplomskim studijama provede postupak odbrane predmetnog master rada.

VIJEĆE ARHITEKTONSKOG FAKULTETA
PREDSJEDAVAJUĆA

Prof. dr Svetlana Perović